

MATN TILSHUNOSLIGI

T.H. Asadov

MATN

TILSHUNOSLIGI

O'quv qo'llanma

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI
O'ZBEK TILSHUNOSLIGI VA JURNALISTIKA KAFEDRASI

T.H.Asadov

MATN TILSHUNOSLIGI

*(70230101 – Lingvistika (o'zbek tili) ta'lim yo'nalishi magistrarlari uchun
"Matn tilshunosligi" fanidan o'quv qo'llanma)*

BUXORO – 2023
«DURDONA» nashriyoti

81.20'zb-5-923

811.512.133'42(075.8)

A 82

T.H.Asadov

Matn tilshunosligi [Matn] : o'quv qo'llanma / T.H.Asadov– Buxoro:
«Sadridin Salim Buxoriy» Durдона nashriyoti, - 2023. – 224 b.

UO'K 811.512.133'42(075.8)

KBK 81.20'zb-5-923

MAS'UL MUHARRIR:

M.Abuzalova

– f.f.d., prof.(DSc)

TAQRIZCHILAR:

A.Axmedov

– BuxDU dots., f.f.n.

U.Qo'ziyev

– NamDU dotsenti, f.f.d.(PhD)

*O'quv qo'llanma Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi BuxDU
2023-yil 29-noyabrdagi 673-sonli buyrug'iga asosan nashr etishga ruxsat
berilgan. Ro'yxatga olish raqami 673-20.*

ISBN 978-9910-04-160-0

© T.H.Asadov

MUNDARIJA

SO'ZBOSHI.....	4
1-MAVZU. "MATN TILSHUNOSLIGI"NING FAN SIFATIDA SHAKLLANISHI XUSUSIDA.....	7
2-MAVZU. MATNNING LINGVISTIK TAVSIFI.....	17
3-MAVZU. LINGVOPOETIKA MUSTAQIL YO'NALISH SIFATIDA.....	23
4-MAVZU. MATNNING TARKIBIY QISMLARI. MATNNING TARKIBIY QISMLARINI BOG'LOVCHI VOSTALAR.....	31
5-MAVZU. NUTQNING KOMMUNIKATIV XUSUSIYATLARI MATN BUTUNLIGINI TA'MINLOVCHI VOSTA SIFATIDA.....	42
6-MAVZU. MATNNI TAHLIL QILISH USULLARI XUSUSIDA.....	56
7-MAVZU. MATNNING ANTROPOSENTRIK TAHLILI XUSUSIDA.....	66
8-MAVZU. MATN TIPOLOGIYASI.....	75
9-MAVZU. MATN VA USLUB. NOBADIY MATNLAR VA ULARNING TABIATI XUSUSIDA.....	85
10-MAVZU. MATNNING FONOSEMANTIK TAHLILI.....	95
11-MAVZU. BADIY MATNDA MORFOLOGIK VOSTALAR.....	103
12-MAVZU. BADIY MATNNING LEKSIK TAHLILI (umumiste' moldagi so'zlar misolida).....	113
13-MAVZU. CHEGARALANGAN QATLAM SO'ZLARINING BADIY ADABIYOTDAGI FODASI.....	124
14-BADIY MATNDA SINTAKTIK VOSTALAR.....	137
15-MAVZU. MATNGA PSIXOLINGVISTIK JIHATDAN YONDASHUV.....	150
16-MAVZU. MATNGA LINGVOKULTUROLOGIK JIHATDAN YONDASHUV.....	157
17-MAVZU. MATNGA SOTSIOLINGVISTIK JIHATDAN YONDASHUV.....	169
18-MAVZU. MATN TAHLILIDA GENDROLINGVISTIK JIHATDAN YONDASHUV.....	175

19-MAVZU. MATNGA PRAGMALINGVISTIK JIHATDAN YONDASHUV.....	180
GLOSSARIY.....	189
"Matn lingvistikasi" fanidan test savollari.....	196
Test javoblari.....	216
ADABIYOTLAR RO'YXATI.....	217